

באר יצחק

א. "והיה בראשונה" "זהו שאומרים אלוקי אברהם" (רש"י) במסכת שבת אמרו, שזכות אבות תמה זה מכבר, רק נחלקו שם האמוראים מתי בדיוק. והקשו ה"תוספות", הרי יום יום מזכירים אנו בתפילה זכות אבות – "אלוקי אברהם, אלוקי יצחק, ואלוקי יעקב – וזוכר חסדי אבות". הכיזד אם כן ניתן לומר שתמה זכות זו ואיננה עוד. אלא, תירץ הגאון רבנו ישראל מסלנט, שתי בחינות ישנן בזכות אבות. זכות אחת היא הנמשכת ע"י מעשי האדם, לו ולזרעו אחריו, בבחינת 'שומר הברית לאוהביו'. זכות כזו שעמדה לנו מאבותינו משך דורות רבים, נוצלה בחטאינו עד תום, ועליה אמרו "תמה זכות אבות".

אמנם ישנה גם זכות אבות בבחינת "אור חוזר". דהיינו, שהאבות הם היסוד והשורש האמיתי לכל מעשה טוב שיעשו הבאים אחריהם, לדורותם. זכותם זו עושה פירות תמיד, בלי גבול וקצבה. שהרי לא אלמן ישראל, ובכל דור ודור נמצאים אנשים צדיקים, ואפילו פושעי ישראל מלאים מצוות כרימון – והכל מכוחם של אבות. ומכיון שזכות אבות הלזו מוסיפים ומגדילים אותה מעשי בנים, ממילא עומדת היא כזכות מחודשת, גם לבניהם אחריהם

רבי ישראל מסלנט

ב. "כי אתה כל הארץ אשר אתה רואה לך אתה נהנה ולזרעך עד עולם" וכי ישאל השואל מה נשתנו אדום עמון ומואב מבני ישראל, ואיך תעבורנה ארצותיהם לנחלת ישראל, הלא גם ירושתם חקוקה היא בתורה. באדום: "כי ירושה לעשיו נתתי את הר שעיר". במואב: "כי לבני לוט נתתי את ער ירושה", ובעמון: "כי לבני לוט נתתי ירושה". ברם, אצל אף אחד מהם לא נאמר הלשון "עד עולם", ואילו באברהם נאמר במקרא שלנו "לך אתננה ולזרעך עד עולם", ולהלן "לאחוזת עולם". לפיכך לנו היא נתונה לאחוזת עולם, ואילו ירושתם שלהם אינה ירושת עולם ועתידה להילקח מהם.

רבי יחזקאל אברמסקי

הילדך: מה יורד וגורם שעולה משהו על ידו? (השופה תבואה שבוטע תבוא בע"ה)

השופה פרשת נח: איזה דבר לא נהנים ממנו לא באכילה לא בשתיה לא בריח ולא בראיה, לא נתפס ולא נראה ומברכים עליו – רעם

בדיחה: אמא אומרת לילד: לא אכלת פחמימות. עונה הילד: אכלתי פחם אחד, זה מספיק.

אבא רואה את מוישי יושב בחצר וממלא חול בנעלים. מה אתה עושה?! הוא נוזף בו. עונה מוישי: אמא הזהירה אותי שאם עוד פעם אני מביא הביתה חול מהים היא לא תרשה לי יותר ליסוע לים.

מחבר הביא לרבי אייזל חריף את חיבורו שקרא לו ידי משה, עיין בזה רבי אייזל ואמר היה לך לקרוא לחיבורך פני משה, כי על פני משה כתוב ולא יכול שום אדם להביט.

שאלה הלכתית: מצאתי כיפה של נ נח. מצד אחד יש הרבה כאלו ובטח הבעלים התייאשו, מצד שני אם זה של נ נח אז אין יאוש... מה עושים?

רפואה שלימה

עצירת דם מפצע מודמם: ואפילו מדמם מאד. להניח על הדימום כרכום מניסיון מחולל פלאים, הדם נעצר מיד!.

אנגינה, ברונכיטיס והצטננות: לטחון זרעי פשתן (נקנה מחנות טבע) להשרות בחצי כוס מים ולשתות 3 פעמים ביום, ויעיל גם למיתרי הקול.

(ספר רפואה שלימה – מאת הרב יצחק פתח זצ"ל)
 לרפישת הספר יש לפנות למספר 0527655652/3

עורך: יאיר אריאל

בברכת שבת שלום

סיפר המשפיע הגה"צ רבי דוד מאיר וייס זצ"ל: הגאון שר התורה הרב מטשעבין זצוק"ל היה קשור למרן הרבי מבעלזא בעבותות של אהבה, והיה מבטל את עצמו אל הרבי כעבדא קמי מריה, ואילו הרבי מבעלזא נהג בו כבוד רב כראוי לגאון וצדיק כמותו. באחת הפעמים היה הרב מטשעבין אמור להגיע לביקור אצל הרבי מבעלזא, ובאותו יום היה גם אמור להגיע לשם נגיד גדול בשם ציטרין, בעל עסקים מסועפים, שמכיון ששרשו היה מבית בעלזא מלפני השואה, קיוו העסקנים שהוא יתן סכום הגון עבור ישיבת בעלזא. איתרע הדבר שהרב מטשעבין הגיע לבית מרן הרבי מבעלזא ביחד עם אותו גביר, והגבאים היו אובדי עצות. אם יכניסו קודם את הרב מטשעבין, ישב הרבי וישוחח עמו בניחותא והגביר המכובד יצטרך לשבת ולהמתין זמן רב, ומאידיך אם יכניסו את הגביר ראשון יצטרך הרב מטשעבין להמתין, והלא אין זה כבוד התורה. מכיון שלא ידעו להשית עצות בנפשם, החליטו לשאול את מרן הרבי בעצמו, שהרבי יחליט מה לעשות. כשנכנסו לחדרו הקדוש והציעו את השאלה, חייד הרבי ואמר: "זאלן ביידע אריין קומען, איך וועל מיך שוין א עצה געבן" [יכנסו שניהם יחד, אני כבר אסתדר]... הכניסו הגבאים את הרב מטשעבין ביחד עם אותו גביר לחדרו של הרבי והושיבו את שניהם. פנה הרבי מבעלזא לרב מטשעבין ואמר לו: "יודעים אתם? מר ציטרין זה הוא מגזע חסידי בעלזא, ואף יש לו בית חרושת גדול בחוץ לארץ, אשר הוא סגור בשבת!"... בכך כיבד הרבי מבעלזא גם את אותו גביר, וגם פנה ראשונה אל הרב מטשעבין.

סיפור

היה זה בשעת ערב מוקדמת, באחת מהערים הקטנות בדרום הארץ. ר' משה א. התעכב במשימה חשובה ודחופה שלא היתה צפויה מראש, וגילה כי החמיץ את המנין הקבוע בו הוא מתפלל ערבית. הוא חשב להצטרף למנין המאוחר יותר, אך כדי לנצל את הזמן, ולנוכח לחץ העבודה המוטל עליו כסופר סת"ם מומחה - החליט לפנות בינתיים ל'חדר הסופרים' בו הוא כותב, ולהתחיל בעבודה. לפתע, הוא מציץ בשעון, ומגלה כי השעה 1 בלילה. אוי, ואני עוד לא התפללתי ערבית! - הוא נזכר, ומיד חושב: 'מנין לי עכשיו מנין לתפילת ערבית? היכן אתפלל? הן בעירנו הקטנה ואף ביישובים הסמוכים, אין מנינים בשעות כאלה! מה אעשה?'

הוא מביט בשורות הריקות שלפניו, ומסיק כי בהחלט נותרה לו עוד הרבה עבודה, כדי להספיק לעמוד בהספק, כך שכל רגע חשוב לו. מה עוד, שהלכתית - הוא פטור מחיפוש מנין כשהמנין הקרוב כה רחוק ממנו. מאידך גיסא, הרי קיבל על עצמו להקפיד להתפלל במנין, האם יוכל לוותר על קבלה זו?

מלחמה התחוללה בעומק לבו. קול קולני החריש את אוזניו בטענות הגיוניות: לנסוע עכשיו לאזור המרכז לחפש מנין? באמצע הלילה? כמה דלק זה יעלה? הרי זה 100 קילומטר הלוך, ועוד 100 קילומטר חזור! כמעט שלוש שעות עבודה שיירדו לטמיון, ואתה בכלל פטור ממנין עכשיו!'

ומאידיך קול אחר: 'אבל מעריב במנין, כך קיבלתי על עצמי. שיהיה רחוק מפה, שייקח שעתיים וחצי, שיעלה הדלק כמה שיעלה. ה' העמיד לי עכשיו מבחן, בודק אותי אם אעמוד בו. אני נמצא ברגע של נסיון, ברגע גורלי שמי יודע מה השלכותיו, ורק בוראי ואני נדע אם עמדתי בו בהצלחה. אני עומד בנסיון בגבורה, אני יוצא עכשיו לחפש מעריב במנין!'

בשעה 2:22 לפנות בוקר, החנה את רכבו סמוך לבית הכנסת איצקוביץ' בבני ברק. בשעות כאלה, ניתן לחנות צמוד למקום, אין בעיות חניה וגם אין פקחי חניה... עד מהרה התקבץ מנין, והתפילה יצאה לדרך. תפילה שגרתית רגילה, יומיומית. מעריב של שתיים וחצי לפנות בוקר באיצקוביץ'. כשהתפילה הסתיימה, שב ר' משה לרכבו ויצא לדרך - בכיוון ההפוך.

לפתע, החריד צלצול הטלפון הנייד את השקט הלילי. מבט חטוף לשעון, 3:05 לפנות בוקר. מי מתקשר עכשיו? מה קרה? אחרי שבריר שניה התאושש מההלם, וענה לשיחה. 'אתה חי?' - נשאל מעבר לקו. 'זה משה? אתה בסדר? לא במשרד שלך?' - 'זה א...נ...י' - גמגם ר' משה בבהלה, 'מה קרה?' - ניסה להסדיר את נשימתו, 'מה קרה?'

'ובכן, השיב הקול מעבר לקו, 'אני מפיקוד העורף. טיל גראד נחת על משרדך, לא היתה אזעקה, וגם 'כיפת ברזל' החמיצה את השיגור הזה. המשרד שלך הפך לעיי חרבות... אך אם אתה מדבר אתי - אני מניח שאתה לא שם עכשיו...'

'אני באמת לא שם', השיב ר' משה, מבולבל עדיין, 'אני על יד צומת כנות. תסביר לי שוב, בבקשה, לא הבנתי כלום!' - 'טוב, אם אתה בסדר, יש לי פה עוד עבודה. תבוא למקום ונדבר...' - השיב הקול מעבר לקו, וניתק את השיחה.

ר' משה האיץ בדוושה, ותוך 20 דקות הגיע ליעד, וגילה את מה שהיה פעם חדרון הכתיבה שלו, מין מחסן בעל קירוי קל, שהתרסק לחלוטין מעוצמת חבטת טיל הגראד. הרצפה היתה פזורה בגולות מתכת משוננות, וכל הסביבה נראתה כזירת הרס מוחלטת... כשיצא מהרכב יצאו כל השכנים לקראתו, כאילו היתה זו שעת צהרים. 'ברוך מחיה המתים!' - עלצו לעברו, לא האמינו שהוא חי. 'היינו בטוחים שאתה בחדר, ומי יודע מה קרה לך. זה השעות שאתה בחדר, לא?'

ור' משה, לא הצליח אפילו להשיב. פיו נאלם, מבטו רטט, ידי רעדו בהתרגשות. הוא ראה מבין ההריסות את הכסא עליו הוא יושב בדרך כלל - מנופץ לרסיסים, והבין היטב מה היה גורלו אם היה מחליט לוותר על מעריב במנין, ובוחר להישאר בחדר ברגעים הקריטיים הללו...

הוא שב הביתה, נסער ונרגש. אחרי כמה ימים ערך סעודת הודאה, וסיפר על החיים שניתנו לו במתנה הודות לעמידתו בנסיון להתפלל במנין, בכל מחיר, ואף במחיר גבוה. ואת סיפורו זה, שהביא רבי צבי נקר שליט"א בספרו 'אמונה שלימה' מפי בעל המעשה, כדאי כל כך לזכור ולהפנים:

נסיון התפילה במנין הוא נסיון נפוץ. שגרת החיים לחוצה, המנינים מתחילים בשעות קבועות, לפעמים איחרנו להגיע או שאנו ממהרים לצאת. לפעמים זה דורש טירחה בשעה מאוחרת, או דרך משמעותית. ברגעי התלבטות כאלה, כדאי לזכור שזה נסיון. ונסיון - כשעומדים בו בגבורה - ממנף אותנו, מקרב אותנו לבוראנו, מעניק לנו אושר ושמחה.

לפעמים, כשמזדמן נסיון, החשיבה הראשונית היא חוסר אונים, מין רפיון ידיים כזה. אך ההיפך הוא הנכון: בעת הנסיון ניתנת הזדמנות, משמים רוצים להעניק לנו משהו דרמטי, משהו שמשפר את החיים, משנה אותם, אפילו מציל חיים. כמה כדאי לשוב על הנסיון, לתפוס את ההזדמנות הזו בשתי ידיים.

הבה נדע ונפנים, כי ברגעי הנסיון מוענקת לנו מתנה יקרת ערך, הזדמנות עצומה. נעמוד בנסיון בגבורה, נחזיק מעמד בכל מחיר. זה תפקידנו וזה גם כדאי לנו כל כך!